

Sinteza obiecțiilor și propunerilor

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Denumirea autorității/instituției	Nr.	Obiecții și propuneri	Opinia Ministerului Justiției
Ministerul Afacerilor Interne	1.	La Articolul I, punctul 2, cu referire la noua redacție a lit. e) alin. (1) din art. 104 al Codului penal, sugerăm autorului revizuirea acesteia în coroborare cu art. 13 al Codului educației care statuează tipurile de învățământ obligatoriu. Astfel, se propune substituirea sintagmei „învățământ general obligatoriu ori de calificare” cu sintagma „învățământ obligatoriu” (inclusiv în tot cuprinsul proiectului), având în vedere faptul că Codul educației nu operează cu sintagma propusă în proiect.	Se acceptă
Procuratura Generală	2.	<p>La art. I</p> <p>Cu referire la măsura propusă la litera e) art. 104 Cod penal - „obligarea de a urma cursul de învățământ obligatoriu” menționăm că nu este clar regimul juridic al acestei măsuri.</p> <p>Codul educației, în art. 13, prevede obligativitatea frecventării învățământului general obligatoriu și această responsabilitate revine și copiilor în conflict cu legea.</p> <p>Obligarea acestora, printr-o măsură aparte, să urmeze cursul de învățământ, care și așa este obligatoriu, în virtutea legii, pare a fi lipsită de sens.</p> <p>În situația în care se are în vedere asigurarea și/sau supravegherea frecventării de către acești copii a cursului de învățământ obligatoriu, sugerăm expunerea acestei măsuri într-o altă redacție, pentru a fi clară și coerentă natura juridică a acestei măsuri educative și modul de executare a acesteia.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Codul educației, art. 13 prevede obligativitatea frecventării învățământului obligatoriu inclusiv copiilor în conflict cu legea, însă responsabilitatea școlarizării obligatorii a copiilor cu vârsta de până la 16 ani revine părinților sau altor reprezentanți legali, precum și autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, nefiind stipulată nici o responsabilitate copiilor în caz de nefrecventare a învățământului obligatoriu și nu există nici o pîrghie de a obliga minorul să-l urmeze. În cazul în care minorul aflat în conflict cu legea, nu va respecta această măsură de constrîngere cu caracter educativ, răspunderea nu va fi suportată doar de părinți sau persoanele care îi înlocuiesc în conformitate cu art. 63 Cod Contravențional, la fel răspunderea va surveni și personal minorului în temeiul art. 104 al.4 Cod Penal care prevede „În cazul <i>eschivării sistematice de la măsurile de constrîngere cu caracter educativ de către minor, instanța de judecată, la propunerea organelor de stat specializate, anulează măsurile aplicate și</i></p>

		<i>decide trimiterea cauzei penale procurorului sau stabilește pedeapsa conform legii în baza căreia persoana a fost condamnată, după caz”.</i>
3.	Menționăm că din moment ce se propune excluderea măsurii educative - internarea în instituție specială de învățământ sau instituție curativă și de reeducare, pe motiv de inexistență a acestor instituții, să se țină cont de necesitatea unei instituții specializate în recuperarea minorilor.	Se acceptă Urmează a fi create de către autoritățile publice locale a Centrelor comunitare pentru această categorie de minori, astfel fiind asigurată educația lor în familie.
4.	În această ordine de idei, propunem de a fi revăzut conceptul regimului juridic al penitenciarului pentru minori, cu accent mai pronunțat pe dezvoltarea serviciilor de resocializare, bazate pe programe intensive de reintegrare socială, de pregătire școlară și profesională, de implicare în programe individuale, ce vor schimba comportamentul minorului care ispășește pedeapsa privativă de libertate.	Se acceptă În proiectul Strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar pentru anii 2016 – 2020 a fost introdus un concept de dezvoltare a regimului juridic al penitenciarului pentru minori.
5.	Reieșind din natura juridică, scopul și raționamentul măsurilor de constrângere cu caracter educativ, propunem modificarea legislației penale în sensul obligativității aplicării (și nu doar a posibilității - așa cum este prevăzut actualmente în art.54, art.93, art.104 Cod penal, art.483 Cod de procedură penală) a unor asemenea măsuri față de copii în conflict cu legea, la liberarea lor de răspundere/pedeapsă penală.	Se acceptă
6.	La art. II Propunem expunerea alin.(3) art.483 Cod de procedură penală în altă redacție, în corelare cu alin.(2) art.485 Cod de procedură penală, iar sintagmele „organul de stat specializat care asigură corectarea minorului”, „organul specializat de stat respectiv” să fie înlocuite cu sintagma " organul de probațiune".	Se acceptă
7.	La art. III Propunem completarea Codului de executare cu prevederi, ce vor reglementa și procedura de executare a ordonanțelor procurorului de liberare de răspundere penală cu aplicarea măsurii de constrângere cu caracter educativ, emise în faza urmăririi penale în conformitate cu dreptul discreționar al procurorului, prevăzut de art.53 Cod penal. În prezent, art.270 și art.291 din Codul de executare reglementează doar mecanismul de aplicare a măsurilor cu caracter educativ, adoptate prin hotărârea instanței de judecată. Legea cu privire la probațiune, care reglementează organizarea și funcționarea organelor de probațiune, la fel stabilește competența organelor de probațiune numai asupra persoanelor în privința cărora este o hotărâre judecătorească, nu și o ordonanță a procurorului.	Se acceptă Au fost operate modificări în Codul de procedură penală și Codul de executare în vederea reglementării procedurii de executare a ordonanțelor procurorului de liberare de răspundere penală cu aplicarea măsurii de constrângere cu caracter educativ. De asemenea, conform proiectului de modificare și completare a unor acte legislative, care a fost adoptat cu nr. 138 de către Parlamentul RM, au fost operate modificări și în Legea cu privire la

			probațiune în vederea stabilirii competenței și asupra ordonanțelor procurorului.
--	--	--	---